

Høringsnotat

Lovavdelingen

Dato: 19. januar 2022

Saksnr: 22/424

Høringsfrist: 21. mars 2022

Høringsnotat om endringer i vergemålsloven – taushetsplikt og digitale vergefullmakter

1 Hovedinnhold

I høringsnotatet foreslås det endringer i reglene om taushetsplikt på vergemålsområdet for å legge til rette for bruk av digitale vergefullmakter gjennom den såkalte FUFINN-løsningen. Digitaliseringen av offentlig sektor har vært omfattende de senere årene, og store prosjekter er også på trappene. En digital løsning også for vergefullmakter kan bidra til å sikre at personer med nedsatt funksjonsevne kan få effektiv bistand og ivaretagelse av sine rettigheter på lik linje med andre.

I høringsnotatet foreslås det at reglene om taushetsplikt på vergemålsområdet justeres på en slik måte at det blir mulig å dele opplysninger gjennom den digitale fullmaktsløsningen, samtidig som at man fremdeles balanserer hensynene bak taushetsreglene på en god måte. For å sikre effektive digitale løsninger i Folkeregisteret og Altinn mv. kan en ikke ha regler som krever en konkret skjønnsutøvelse. Det foreslås derfor at informasjon om at en person har fått oppnevnt verge, og om hvem vergen er, unntas fra taushetsplikt uten nærmere vurdering i den enkelte sak. Det foreslås på den annen side at opplysninger om rammene for vergeoppdraget som utgangspunkt bare kan gjøres kjent for dem som har hjemmel i lov til å motta slike opplysninger. Videre vil slike opplysninger i tråd med dagens regulering fremdeles kunne mottas dersom det etter en konkret vurdering er nødvendig av hensyn til dem som er underlagt vergemål. Dette vil ha betydning i de situasjonene dagens manuelle ordninger videreføres.

2 Bakgrunn

2.1 Rettstilstanden før 2018

Inntil vergemålsloven fra 2010 ble satt i kraft, fulgte vergers taushetsplikt av ulike taushetserklæringer som de oppnevnte vergene ofte undertegnet i forbindelse med at de påtok seg oppdraget som verge.

Ved vergemålsloven 2010 ble det presisert at forvaltningsloven gjelder for vergemålsmyndighetens virksomhet på vergemålsområdet om ikke annet følger av loven, jf. vergemålsloven § 55 tredje ledd. Det innebar en tydeliggjøring av at taushetsplikten etter forvaltningsloven § 13 på vanlig måte gjelder for statsforvalternes virksomhet på vergemålsområdet. Opplysningen om at en person

har verge, om hvem som er oppnevnt som verge, og om rammene for vergeoppdraget var likevel ikke underlagt taushetsplikt, jf. vergemålsloven §§ 46 og 65.

På bakgrunn av forslaget i Prop. 39 L (2017–2018) ble det imidlertid ved endringslov 15. juni 2018 nr. 37 vedtatt en presisering av disse unntakene fra taushetsplikt slik at unntakene nå bare gjelder dersom det er nødvendig av hensyn til personen selv, eller for å sikre at vergen kan utføre sitt oppdrag på en god måte. Se nærmere i punkt 3 om gjeldende rett.

2.2 Høringsnotatet 14. november 2018

Endringene i vergens og vergemålsmyndighetenes taushetsplikt fra 2018 gjorde det naturlig å vurdere om også reglene om utlevering av opplysninger om vergemål og stadfestede fremtidsfullmakter fra Folkeregisteret bør endres, jf. Prop. 39 L (2017-2018) side 30.

Et høringsnotat med forslag til endringer i vergemålsloven mv. ble sendt på høring 14. november 2018 med høringsfrist 14. februar 2019. Høringsnotatet omhandlet blant annet forslag om å gjøre opplysninger om vergemål taushetsbelagt i Folkeregisteret og en hjemmel for finansforetakene til å motta taushetsbelagte opplysninger mv. Departementet foreslo konkret å endre folkeregisterloven § 9-1 annet ledd slik at «vergemål» og «stadfestet fremtidsfullmakt» tas ut av bestemmelsen. Dermed ville disse opplysningene bli omfattet av taushetsplikten etter § 9-1 første ledd. Begrunnelsen for forslaget var i hovedsak hensynet til lovharmonisering: Når utgangspunktet for vergemålsmyndighetene er taushetsplikt, ble det lagt til grunn at det ikke gir god sammenheng at opplysningene ikke er taushetsbelagte i Folkeregisteret og kan hentes ut derfra av private.

Forslagene fikk dels støtte i høringsrunden. Høringen viste imidlertid at de foreslåtte endringene også hadde uheldige sider. Det ble blant annet vist til at informasjon om vergemål, hvem som er verge, om det foreligger en fremtidsfullmakt, og om noen er fratatt rettslig handleevne, er informasjon som bør være tilgjengelig for avtaleparter, offentlige myndigheter og andre aktører som trenger det. Det ble også vist til at opplysninger om at noen er fratatt rettslig handleevne, skal registreres i ulike registre, og at slik registrering blant annet har betydning for tredjeparters rettsstilling. For eksempel uttalte *Fylkesmannen i Møre og Romsdal*:

«Det er svært viktig for slike saker at ein får oppnådd rettsvern for den som er fratatt rettsleg handleevne, spesielt i økonomiske forhold. Det må være synleg skal dette ha nokon praktisk betydning. (...) Det er svært lett å være i god tru for ein avtalepart om ikkje opplysningar om at ein person er fratatt rettslege handleevne er tilgjengeleg. Dette er i praksis det vernet som ein slik sak gjev vedkommande. Det vil være vanskeleg å rette opp rettstilstanden for ein verje i etterkant dersom det er svært vanskeleg å få opplysningar som gjer at ein ikkje kan seie ein har vore i «god tru».»

Skatteetaten, som forvalter Folkeregisteret, fremhevet på generelt grunnlag «viktigheten av at det ikke inntas skjønsmessige regler om taushetsplikt i folkeregisterloven». Etaten viste videre til det pågående arbeidet med digitalisering. På denne bakgrunn konkluderte Skatteetaten med at alle

opplysninger som skal registreres, etter etatens syn enten må være omfattet av taushetsplikten, eller ikke.

Statens sivilrettsforvaltning var også opptatt av konsekvensene dersom opplysninger om vergemål og stadfestede fremtidsfullmakter blir taushetsbelagt i Folkeregisteret, og støttet ikke forslaget. Statens sivilrettsforvaltning viste videre til at arbeidet med å gjøre opplysninger om vergemål og fremtidsfullmakt tilgjengelige på Infotorg har pågått i flere år og er et ledd i arbeidet med sikker digital utveksling av informasjon. Det ble vist til at det ikke forelå et digitalt fullmakts- og representasjonsregister, og etter Statens sivilrettsforvaltnings syn var det derfor nødvendig at aktører som har behov for å kontrollere slike opplysninger, får tilgang til dette i Folkeregisteret. Videre påpekte Statens sivilrettsforvaltning at arbeidet med å utvikle et fremtidig digitalt fullmaktsregister kan bli vanskeliggjort dersom opplysningene underlegges taushetsplikt.

2.3 Utvikling av digitale fullmaktsløsninger for innbyggerne

Høringen fra november 2018 til februar 2019 viste at selv om det kan være gode grunner for at opplysninger om at det er oppnevnt verge, og opplysninger om innholdet av vergeoppdraget, er underlagt taushetsplikt, er det samtidig slik at både offentlige og private aktører ofte vil kunne ha behov for tilgang til slike opplysninger. Slik tilgang vil gjerne være nødvendig for at personen som har fått oppnevnt verge, skal kunne motta nødvendig beslutningsstøtte. Høringen viste på den ene siden at når opplysningene er taushetsbelagte, kan det være en betydelig risiko for at personen ikke får den bistanden vedkommende trenger. Videre har det betydning for arbeidsbyrden i statsforvalterembetene at enkeltopplysninger må gis ut manuelt etter en konkret vurdering. Dette kan føre til at personer med nedsatt funksjonsevne og deres verger opplever hindringer ved kontakt med offentlige myndigheter eller i forbindelse med avtaleinngåelse med private parter. Høringen viste på den andre siden at hensynet til personvern mv. tilsier at i alle fall deler av opplysningene i vergefullmaktene bør omfattes av taushetsplikt for å hindre at personer uten saklig behov får tilgang til dem. Ved en fortsatt bruk av papirfullmakter vil det også være en nærliggende risiko for at for mange får kjennskap til personens samlede bistandsbehov.

Høringen i 2018-2019 viste at det er vanskelig å finne fullgode manuelle løsninger på dette området. I stedet for å følge opp lovforslagene har man derfor avventet pågående digitaliseringsprosesser og vurdert mulighetene for digitale løsninger.

I lys av slike hensyn og vurderinger har Statens sivilrettsforvaltning samarbeidet blant annet med Skattedirektoratet og Digitaliseringsdirektoratet om en ordning for digitale vergefullmakter. Dette arbeidet inngår som en del av det såkalte FUFINN-prosjektet (Fullmaktsløsning for innbyggere) som dekker flere lovområder. Formålet med prosjektet er å gjøre fullmaktsopplysninger, herunder omfanget av vergeoppdrag, tilgjengelige for aktørene som vergen skal samhandle med. Planen er at vergene skal ta i bruk en egen elektronisk identifikasjon når vergen skal utføre oppgaver på vegne av personen som han eller hun er oppnevnt som verge for.

Formålet med prosjektet er at vergens papirfullmakt skal kunne erstattes av digitale fullmakter. Ordningen er ment å styrke tilliten til at vergen kan

representere personen i samsvar med vergens mandat, og på den måten begrense utlevering av de personlige opplysningene i vergefullmakten til de tilfellene og til de medkontrahentene der det er nødvendig. Et siktemål er også å automatisere nødvendighetsvurderingen i den forstand at en kombinasjon av den digitale løsningen og reguleringen skal bidra til en god sammenheng mellom hvem som gis tilgang til opplysninger, og hvem som har saklig behov for dem.

3 Kort om gjeldende rett

Den som oppnevner en verge, har plikt til å gi Folkeregisteret melding om hvem som oppnevnes, jf. vergemålsloven § 25 tredje ledd. En adgang til å registrere opplysninger om vergemål og stadfestet fremtidsfullmakt i Folkeregisteret følger av folkeregisterloven § 3-1 første ledd bokstav r og s.

I folkeregisterloven § 9-1 annet ledd er det presisert at lovens taushetsplikt i utgangspunktet ikke omfatter opplysninger om vergemål og stadfestet fremtidsfullmakt. Det at opplysningene ikke er taushetsbelagte, innebærer at de kan gis ut til både offentlige myndigheter og private uten særskilt hjemmel.

Folkeregisterloven § 10-1 gir offentlige myndigheter og virksomheter, private virksomheter som utfører lovpålagte oppgaver eller oppgaver på vegne av det offentlige, samt finansforetak adgang til å få utlevert ikke-taushetsbelagte opplysninger fra registeret. Til slike aktører kan opplysningene gjøres elektronisk tilgjengelig gjennom lister basert på fødselsnummer og d-nummer. Andre private virksomheter og aktører kan få utlevert ikke-taushetsbelagte opplysninger om navngitte identifiserbare personer.

Tidligere var utgangspunktet også etter vergemålsloven at opplysninger om at det var opprettet vergemål for en person, ikke var undergitt taushetsplikt. Dette gjaldt både for vergen, jf. vergemålsloven § 46 annet ledd, og for vergemålsmyndigheten, jf. vergemålsloven § 65. Ved endringslov 15. juni 2018 nr. 37 ble det som nevnt vedtatt en presisering av unntakene fra taushetsplikten for oppnevnte verger og vergemålsmyndigheten etter §§ 46 og 65. Endringene trådte i kraft 1. juli 2018.

Vergemålsloven § 65 om forvaltningsorganets taushetsplikt lyder nå slik:

«Opplysningen om at en person har fått oppnevnt verge, kan gjøres kjent for andre i den utstrekning det er nødvendig av hensyn til personen selv, eller for å sikre at vergen kan utføre sitt oppdrag på en god måte. Det samme gjelder opplysningen om hvem som er oppnevnt som verge, og opplysninger om rammene for vergeoppdraget.»

Vergens taushetsplikt er regulert gjennom en noe lengre bestemmelse i vergemålsloven § 46. Bestemmelsens annet ledd har imidlertid en tilsvarende regulering som den som fremgår av § 65. § 46 annet ledd lyder slik:

«Opplysningen om at en person har fått oppnevnt verge, kan gjøres kjent for andre i den utstrekning det er nødvendig av hensyn til personen selv, eller for å sikre at vergen kan utføre sitt oppdrag på en god måte. Det samme gjelder opplysningen om at vedkommende er oppnevnt som verge, og opplysninger om rammene for vergeoppdraget.»

Unntaket for opplysninger om at det er oppnevnt verge for personen, og om hvem som er verge, er praktisk svært viktig. Om vergen f.eks. skal bistå med oppretting av bankkonto, forhandle med kreditorer der personen har opparbeidet seg gjeld, eller søke om velferdstjenester eller botilbud, krever dette at vergen kan dokumentere at vedkommende er verge for personen og har fått i oppdrag å bistå

på det aktuelle området. I dag legger vergen typisk frem den papirfullmakten, utstedt av statsforvalteren, som beskriver hvilke typer handlinger vergen er legitimert til å gjøre på vegne av personen med verge (vergens mandat). Vergen kan også sende papirfullmakten til en relevant mottaker, som f.eks. NAV, kommunen eller finansinstitusjonen der personen har konto. Vergen vil da nødvendigvis fremlegge hele vergefullmakten, og mottakeren vil dermed motta opplysninger om alle de forholdene vergen skal bistå personen med. Dette vil dermed gi mottakeren informasjon om rammene for vergemålet.

Unntakene fra taushetsplikt er i dag de samme for opplysninger om at en person har fått oppnevnt verge, hvem vergen er, og rammene for vergemålet. Selv om både offentlige og private aktører vil kunne ha gode grunner for tilgang til slike opplysninger, vil det også kunne dreie seg om informasjon som oppfattes som sensitiv. Reglene er ment å avveie kryssende hensyn, se Prop. 39 L (2017–2018) punkt 4.1.4 og Innst. 237 L (2017-2018) punkt 2. Flertallet i stortingskomiteen understreket samtidig at reglene ikke måtte innebære at helsetjenesten ble hindret i å få informasjon om eksistensen av vergemål.

4 Forslag til endringer i vergemålslovens regler om taushetsplikt

4.1 Deling av opplysninger ved hjelp av Folkeregisteret

Etter samråd med Finansdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Digitaliseringsdirektoratet og Skattedirektoratet foreslås det at kravet om en konkret skjønnsmessig vurdering ikke videreføres i tilfeller der opplysningene skal deles digitalt gjennom FUFINN-løsningen. Det foreslås at opplysningene knyttet til hvem som har verge, hvem som er verge, og vergens fullmakter for øvrig enten omfattes av taushetsplikt eller ikke.

Det foreslås med dette en tredelt regulering av taushetsplikt i vergemålsloven. For *det første* foreslås det at opplysningen om at vedkommende er oppnevnt som verge, og hvem han eller hun er verge for, unntas fra taushetsplikt. Et slikt unntak sikrer at tredjepersoner kan ha tillit til at vergen har som oppdrag å yte støtte eller representere personen. Dette kan bidra til en mer effektiv sikring av personens rettigheter. Åpenhet om at det ytes vergestøtte, kan i enkelte tilfelle være egnet til å redusere en avtaleparts gode tro der det er grunnlag for det. I dette kan det ligge en beskyttelse både av personen med verge og av medkontrahenten. Etter norsk ulovfestet rett kan en rettslig disposisjon avgitt av en person som har en «alvorlig sinnslidelse», erklæres ugyldig dersom «disposisjonen er påvirket av sykdommen», jf. Rt. 1995 s. 1540. Høyesterett har senere blant annet slått fast at «en demenstilstand kan være så alvorlig at den, rettslig sett, må karakteriseres som en alvorlig sinnslidelse», jf. Rt. 2005 s. 878 avsnitt 36. For medkontrahenten kan informasjon om at det er oppnevnt verge, bidra til at uheldige eller ugyldige avtaler ikke blir inngått.

Et unntak fra taushetsplikt for disse overordnede opplysningene gir også bedre sammenheng med reglene om plikt til å registrere vergemål med fratakelse av rettslig handleevne samt stadfestede fremtidsfullmakter i ulike registre, slik også flere av høringsinstansene pekte på i høringen. Det gir bedre sammenheng i regelverket om opplysninger som i stor grad kunngjøres etter andre regler, også er unntatt fra taushetsplikt.

I en digital fullmaktsløsning der opplysninger enten må være undergitt taushetsplikt eller ikke, foreslår departementet for *det andre* at de nærmere opplysningene om innholdet i vergens fullmakt gjøres taushetsbelagte. Ved en automatisert deling av opplysninger ved hjelp av f.eks. Folkeregisteret vil aktuelle mottakere av opplysningene da måtte ha hjemmel i lov for å kunne motta disse opplysningene.

Siden ikraftsettelsen av vergemålsloven i 2013 har det vært arbeidet kontinuerlig med å sikre økt selvbestemmelse og en individtilpasning av den støtten som den enkelte personen med verge mottar. En konsekvens av dette er at vergens mandat har blitt mer spesifisert og detaljert. En slik mer detaljert beskrivelse kan øke risikoen for at vergefullmakten i større grad røper informasjon om personens personlige forhold. Økningen i detaljeringsgrad kan derfor tale for at opplysningene om de nærmere rammene for vergefullmaktene blir omfattet av taushetsplikt. Mens rammene tidligere ofte bare inneholdt opplysningen om at vergen kunne representere personen «i alminnelighet», vil rammene i dag normalt gi mer detaljert uttrykk for innholdet av vergens oppdrag, og indirekte også om personens nærmere behov for bistand. Denne endringen i praksis tilsier en tilpasset endring i lovverket.

Konsekvensen av å gjøre opplysninger om innholdet i vergefullmakten taushetsbelagt er for det første at de i utgangspunktet ikke vil være søkbare i Folkeregisteret mv. Dette gir økt trygghet for at det som kan oppfattes som sensitiv informasjon, ikke er tilgjengelig for flere enn nødvendig. Forslaget innebærer på den andre siden at de som reelt sett har saklig behov for å motta opplysninger om vergens fullmakter digitalt, må ha lovhjemmel for fortsatt å kunne motta opplysningene. Det vises i den forbindelse til at Justis- og beredskapsdepartementet i november 2018 som nevnt sendte på høring et forslag om å gi finansinstitusjonene hjemmel til å motta taushetsbelagte opplysninger, jf. høringsnotats forslag om endringer i finansforetaksloven § 16-2.

Departementet foreslår for det *tredje* at dagens skjønnsmessige regulering beholdes der opplysninger om vergens fullmakter skal deles manuelt. I slike tilfeller foreslås det at opplysninger fortsatt kan deles i den utstrekning det er nødvendig av hensyn til personen selv, eller for å sikre at vergen kan utføre sitt oppdrag på en god måte. Dette sikrer at vergen fortsatt kan legitimere seg ved hjelp av papirfullmakt i tilfeller der vedkommende ikke opptrer digitalt, eller der fullmakten er rettet mot mottakere som ikke opptrer digitalt mv., og tilsvarende at statsforvalteren kan bekrefte rammene for vergens oppdrag når det er nødvendig.

4.2 Deling av opplysninger ved hjelp av Altinn

Departementet foreslår også en hjemmel for Kongen til å gi nærmere regler i forskrift om adgangen til å gjøre opplysninger kjent for andre.

Gjennom FUFINN-løsningen kan opplysninger om innholdet av vergefullmaktene deles på flere måter. En deling ved bruk av Folkeregisteret for aktører med rett til innsyn i taushetsbelagte opplysninger er særlig relevant.

En deling av opplysningen om hvem som er verge, kan også skje ved hjelp av autorisasjonsordningen i Altinn og vil være særlig egnet til å begrense delingen av personlige opplysninger. Ved å benytte en autorisasjon via Altinn vil ikke de nærmere opplysningene om innholdet av vergens fullmakter deles med andre

offentlige etater (heretter: tjenesteeiere). Slik tjenesten i Altinn er planlagt, vil tjenesteeierne kun motta informasjon om at en person (vergen) har rett til å representere en annen person. Ved bruk av Altinn får tjenesteeieren derved trygghet for at personen (vergen) har fullmakt til å representere personen, og vergen får tilgang til tjenesten på vegne av personen som har verge.

Tjenesteeieren får imidlertid ikke informasjon om årsaken til at fullmakten er gitt. Et vergemål kan være bare en av flere mulige grunner til at et fullmaktsforhold er etablert. Retten til å representere en annen person kan for eksempel følge av en alminnelig fullmakt der en person har gitt fullmakt til sine barn eller til en venn om å representere seg overfor enkelte offentlige etater.

Altinn eies av Digitaliseringsdirektoratet. På denne bakgrunnen er det et spørsmål om Digitaliseringsdirektoratet bør gis rett til å innhente opplysninger om digitale vergefullmakter uten hinder av taushetsplikt. En slik innhenting vil være begrenset til den bruken som er nødvendig for den planlagte autorisasjonsløsningen som er omtalt over.

For tiden pågår det et parallelt arbeid i Kommunal- og distriktsdepartementet som kan tilsi at denne delen av FUFINN-prosjektet kan reguleres i en annen lov. Om det skjer, faller behovet for regulering i vergemålsloven antakelig bort. Justis- og beredskapsdepartementet ønsker likevel høringsinstansenes syn på en mulig lovbestemmelse i vergemålsloven som gir hjemmel til å gi regler i forskrift om deling av opplysninger om vergens fullmakter ved bruk av Altinn dersom en slik hjemmel skulle vise seg nødvendig når ordningen er ferdig utviklet. Altinn fremstår som et særlig egnet verktøy for å sikre trygg legitimasjon uten at det deles flere opplysninger enn nødvendig om personen som har verge, vergen og innholdet i vergemålet.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det digitale utviklingsprosjektet er allerede finansiert gjennom Digitaliseringsdirektoratets medfinansieringsordning. Det antas at konsekvensene ellers er beskjedne. Lovendringen i seg selv fører ikke til kostnader, og det vil beholdes et manuelt alternativ som i dag. Private parter kan muligens få noen tilpasningskostnader og noe merarbeid, men det antas at fordelene klart overstiger ulempene. Statens sivilrettsforvaltnings merarbeid med prosjektet dekkes innenfor allerede bevilgede midler, samt den alminnelige rammen. Det samme gjelder eventuelle merutgifter for berørte departementer.

6 Merknader til lovforslaget

Til § 46

Endringen i § 46 *annet ledd første punktum* innebærer at opplysningen om hvem som er verge, og hvem som har fått oppnevnt verge, er unntatt fra taushetsplikt.

Det følger videre av annet ledd *annet punktum* første alternativ at opplysninger om de nærmere rammene for vergeoppdraget krever at mottakeren har hjemmel i lov til å motta opplysningene uten hinder av taushetsplikt. Med rammene for vergeoppdraget siktes det til det nærmere innholdet av vergens mandat, herunder innholdet av vergens fullmakter til å representere personen på ulike livsområder og overfor ulike motparter. Reguleringen åpner for masseforvaltning der

vergefullmaktene kan deles digitalt med mottakere som har hjemmel i lov, uten at det foretas noen konkret vurdering i det enkelte tilfelle av om delingen er nødvendig.

Overfor mottakere som ikke har hjemmel i lov til å motta opplysningene om de nærmere rammene for vergeoppdraget, opprettholdes dagens vilkår om at det må foretas en vurdering av om det å gjøre opplysningene kjent, er nødvendig av hensyn til personen selv, eller for å sikre at vergeoppdraget kan utføres på en god måte. Dette innebærer f.eks. at vergen kan informere en offentlig instans eller en privat avtalepart om at vedkommende er verge med rett til å representere personen på det aktuelle området som vedkommer denne instansen eller avtaleparten direkte. Vergen vil på den andre siden ikke ha adgang til generelt å informere om sin kompetanse som verge utover det som er nødvendig for å utføre vergeoppdraget på en god måte.

Til § 65

Første ledd første punktum innebærer at opplysningene om hvem som er verge, og hvem som har fått oppnevnt verge, er unntatt fra taushetsplikt. Bestemmelsen innebærer at vergemålsmyndighetene kan gjøre disse opplysningene tilgjengelige for enhver blant annet gjennom folkeregisteret.

Det følger av første ledd *annet punktum første alternativ* at utlevering av opplysninger om de nærmere rammene for vergeoppdraget er taushetsbelagt og krever at mottakeren har hjemmel i lov til å motta opplysningene uten hinder av taushetsplikt. Reguleringen åpner for masseforvaltning der vergefullmaktene kan deles digitalt og automatisert med mottakere som har hjemmel i lov uten at det foretas noen konkret vurdering i det enkelte tilfelle av om delingen er nødvendig. Dette er særlig aktuelt som ledd i ordningen med digitale vergefullmakter.

Overfor mottakere som ikke har hjemmel i lov til å motta opplysningene om rammene for vergeoppdraget, opprettholdes i *annet alternativ* kravet om at det må foretas en konkret vurdering av om det å gjøre opplysningene kjent er nødvendig av hensyn til personen selv, eller for å sikre at vergeoppdraget kan utføres på en god måte.

I *annet ledd* er Kongen gitt hjemmel til å gi nærmere regler om deling av opplysninger om vergeoppdraget og vergens fullmakter til å representere personen innenfor rammene av loven. I annet ledd annet punktum er Kongen også gitt kompetanse til å gi regler om Digitaliseringsdirektoratets rett til å motta og til dels videreformidle opplysninger om vergemålet.

7 Forslag til lov om endringer i vergemålsloven

I

I lov 26. mars 2010 nr. 9 om vergemål gjøres følgende endringer:

§ 46 annet ledd skal lyde:

Opplysningen om at en person har fått oppnevnt verge, og hvem vergen er, er ikke underlagt taushetsplikt. Opplysninger om rammene for vergeoppdraget kan gjøres kjent bare for dem som har hjemmel i lov til å motta slike opplysninger, eller dersom det er nødvendig av hensyn til personen selv eller for å sikre at vergeoppdraget kan utføres på en god måte.

§ 65 skal lyde:

§ 65 Unntak fra taushetsplikt

Det kan gjøres kjent for andre at en person har fått oppnevnt verge, og hvem vergen er. Opplysninger om rammene for vergeoppdraget kan gjøres kjent for dem som har hjemmel i lov til å motta slike opplysninger, og ellers dersom det er nødvendig av hensyn til personen selv, eller for å sikre at vergeoppdraget kan utføres på en god måte.

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om deling av opplysninger om vergemål, herunder regler som gir Digitaliseringsdirektoratet rett til å motta, behandle og utlevere opplysninger om hvem som er verge, hvem vedkommende er verge for, og på hvilket området vergen kan opptre på vegne av personen.

II

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til ulik tid.
2. Departementet kan gi nærmere overgangsregler.